

METODE CONTEMPORANE DE ATRAGERE A PERSOANELOR ÎN ACTIVITĂȚI TERORISTE

Alexandru PARENIUC,
doctor în drept, conferențiar universitar

Vasili BEDA,
doctorand

CONTEMPORARY METHODS OF ATTRACTING PEOPLE IN TERRORIST ACTIVITIES

Alexandru PARENIUC,
PhD, associate professor

Vasili BEDA,
PhD student

În prezent, una dintre cele mai semnificative amenințări la adresa securității țărilor din spațiul CSI continuă să rămână activitățile organizațiilor teroriste și ale unor organizații extremiste, precum și ale teroriștilor singuratici, menite să submineze fundamentele ordinii constituționale a statelor, creând în conștiința publicului o atmosferă de frică față de teroriști și idei despre incapacitatea guvernelor naționale de a contracara această amenințare.

Investigația efectuată prezintă analiza semnelor socio-psihologice ale persoanelor implicate în activitățile unor astfel de organizații, identificarea acestor semne și elaborarea unor orientări specifice, ce ar permite angajaților organelor de drept și serviciilor speciale aplicarea unor instrumente metodologice de identificare a caracteristicilor socio-psihologice ale persoanelor implicate în activitățile organizațiilor teroriste și extremiste religioase.

Cuvinte-cheie: terorism, extremism, semne socio-psihologice, racolare, securitatea națională.

Nowadays, one of the most significant threats to the CIS countries' security continues to be the activities of terrorist and extremist organizations, as well as lone terrorists, aimed at undermining the foundations of the constitutional order of states, creating in the public's mind an atmosphere of fear of terrorists and ideas about the inability of national governments to counteract this threat.

The carried out investigation presents the analysis of the social-psychological signs of the people involved in the activities of such organizations, the identification of these signs and the elaboration of specific guidelines, which would allow the employees of law enforcement bodies and special services to apply methodological tools to identify the social-psychological characteristics of people involved in the activities of terrorist and religious extremist organizations.

Keywords: terrorism, extremism, social-psychological signs, recruitment, national security.

Introducere. Lupta cu criminalitatea în general și infrațiunile cu caracter terorist în special nu poate fi eficientă fără o studiere profundă a personalității infractorului terorist. Aprecierea dinamicii criminalității cu caracter terorist și prognozarea tendințelor sale depind de datele generalizate despre personalitatea celor care săvârșesc infrațiuni, caracteristica contingentului respectivelor persoane în funcție de vârstă, starea familială, studii, particularitățile psihologiei etc.

În scopul realizării acestui studiu, autorii au recurs preponderent la metoda selecției raționale, cu utilizarea procedeele de monito-

Introduction. The fight with overall crime and offences with terrorist character in particular, cannot be effective without a deep study of the personality of the terrorist. Assessment of the status and dynamics of the crime and forecasting its trends depend on the generalized data about the personality of those who commit these kind of crimes, the characteristic features of these persons depending on age, family status, studies, psychological peculiarities etc.

In order to carry out this study, the authors mainly resorted to the method of rational selection, with the use of monitoring procedures of bibliographic sources, as well as the

ring al surselor bibliografice, precum și examinarea temelor de cercetare executate anterior.

Studierea caracteristicilor psihologice ale personalității unui terorist este un subiect actual în cadrul cercetărilor științifice atât în știința autohtonă, cât și în cea străină.

În același timp, în ciuda experienței și realizării unor astfel de studii, este imposibil de tras o concluzie fără ambiguitate despre factorii individual-personali, socio-psihologici și socio-demografici, ce determină intenția unei persoane de a comite acte teroriste și alte acțiuni violente de natură extremistă.

Rezultatele analizei diverselor studii, orientate spre cercetarea caracteristicilor personale și socio-psihologice ale teroriștilor, ne permit să distingem două abordări principale luate în considerare:

- socio-demografică;
- motivațională.

În cadrul **abordării socio-demografice**, accentul principal este plasat pe studiul caracteristicilor sociale ale unui individ implicat în activități teroriste sau extremiste:

- condițiile materiale și de viață ale acestuia,
- statutul social,
- starea civilă,
- caracteristicile de gen și vârstă,
- nivelul de educație,
- apartenența la categorii sociale vulnerabile de cetățeni (migranți de muncă, minorități naționale sau religioase etc.).

În același timp, se presupune că un individ devine terorist sau extremist din cauza defectelor educației familiale, a unui nivel insuficient de educație, a particularităților socializării sale și a obținerii unui anumit statut în societate. Cu alte cuvinte, activitatea teroristă sau extremistă devine pentru individ singura opțiune de includere a acestuia în procesul social și relațiile interpersonale normale.

De regulă, studierea socio-demografică a personalității teroriștilor și extremiștilor se realizează în cadrul cercetării criminologice, care vizează identificarea legăturilor comune între actele teroriste și alte acte criminale de natură violentă (omucideri, incendii, explozii etc.).

În cadrul **abordării motivaționale** sunt studiate condițiile psihologice interne care determină persoana să desfășoare activități te-

examination of previously executed research topics.

Studying the psychological characteristics of a terrorist's personality is a current subject of scientific research in national and foreign science.

At the same time, despite the experience and realization of such studies, it is impossible to make an unambiguous conclusion which are individual, social-psychological and social-demographic factors, which determine a person's intention to commit terrorist acts and other actions violence of an extremist nature.

The analysis results of various studies aimed at studying the personal and social-psychological characteristics of terrorists, allow us to distinguish two main approaches taken into account:

- social-demographic;
- motivational.

Within the **social-demographic approach**, the main focus is placed on the study of the social characteristics of an individual involved in terrorist or extremist activities:

- his material and living conditions,
- social status,
- marital status,
- gender and age characteristics,
- level of education,
- belonging to vulnerable social categories of citizens (labor migrants, national or religious minorities, etc.).

At the same time, it is assumed that an individual becomes a terrorist or extremist due to defects in family upbringing, an insufficient level of education, the peculiarities of his socialization and obtaining a certain status in society. In other words, terrorist or extremist activity becomes for the individual the only option for his inclusion in the social process and normal interpersonal relations.

As a rule, the social-demographic study of the personality of terrorists and extremists is carried out as part of criminological research aimed at identifying common links between terrorist acts and other violent criminal acts (murders, fires, explosions, etc.).

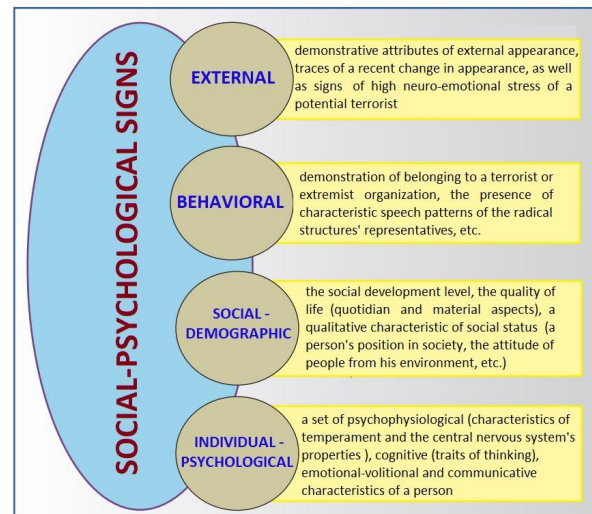
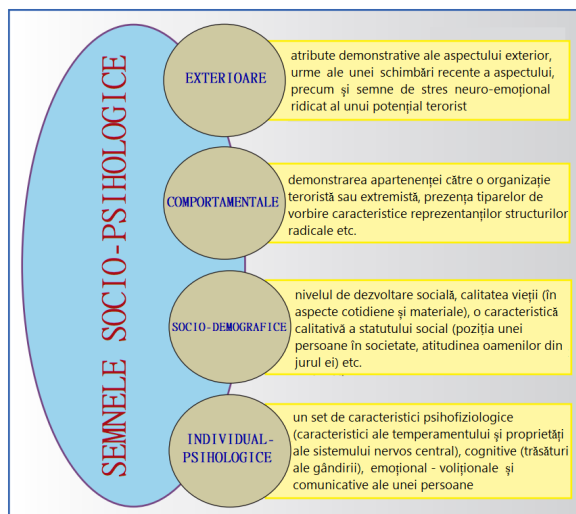
Within the **motivational approach**, the internal psychological conditions that cause the person to carry out terrorist or extremist

roriste sau extremiste. Activitatea respectivă a individului este justificată de prezența unei necesități nesatisfăcute, care provoacă o stare emoțională negativă. În cadrul acestei abordări, pare posibil să se identifice premisele interne „profunde” pentru implicarea unei persoane în activități teroriste și extremiste religioase și, prin urmare, să justifice diferențe semnificative în psihologia teroriștilor și extremiștilor față de cei care comit alte infracțiuni violente. De menționat că această abordare este luată în considerare de către psihologii serviciilor speciale și ai organelor de drept, atunci când se organizează și se desfășoară măsuri preventive care vizează prevenirea implicării în activitățile organizațiilor teroriste a persoanelor potențial vulnerabile față de influența ideologiilor radicale.

Ambele abordări prezintă atât anumite avantaje, cât și dezavantaje, care nu permit organizarea adecvată a activității oamenilor legii și a serviciilor speciale pentru a identifica ca-

activities are studied. The respective activity of the individual is justified by the presence of an unsatisfied need, which causes a negative emotional state. Within this approach, it seems possible to identify the “deep” internal premises for a person’s involvement in terrorist and religious extremist activities and thereby justify significant differences in the psychology of terrorists and extremists compared to those who commit other violent crimes. It should be noted that this approach is taken into account by psychologists of special services and law enforcement bodies when organizing and carrying out preventive measures aimed at preventing the involvement in the activities of terrorist organizations of people potentially vulnerable to the influence of radical ideologies.

Both approaches present certain advantages and disadvantages, which do not allow the adequate organization of the activity of law enforcement officers and special services in

racteristicile socio-psihologice ale acestei categorii de persoane și a le lua în considerare în procesul activității speciale de investigații.

În acest sens, pentru a asigura o abordare unitară a desemnării acestui grup de trăsături, propunem utilizarea definiției elaborate de echipa de autori [5], conform căreia **trăsăturile socio-psihologice ale persoanelor implicate în acte teroriste și activitățile extremiste religioase** sunt înțelese ca un **ansamblu de caracteristici externe, comportamentale, social-demografice și psihologice individuale care in-**

order to identify the social-psychological characteristics of this category of people and take them into account in the process of special investigative activity.

In this sense, to ensure a unified approach to the designation of this group of traits, we propose using the definition developed by the team of authors [5], according to which **the social-psychological traits of people involved in terrorist acts and religious extremist activities** are understood as **a complex of individual external, behavioral,**

dică la posibilitatea individului să desfășoare activități ilegale de natură teroristă sau extremistă (a se vedea schema).

Schema: Caracteristicile socio-psihologice ale persoanelor implicate în activități teroriste și extreme religioase

În același timp, prin **semnele externe** caracteristice membrilor organizațiilor internaționale teroriste și extreme de natură religioasă sunt înțelese atributele demonstrative ale aspectului, urme ale unor schimbări recente a aspectului exterior, precum și semne de stres neuro-emoțional avansat, exteriorizate de un potențial terorist.

Drept **semne comportamentale** ale persoanelor, posibil implicate în activități teroriste și religiose-extremiste, înțelegem manifestarea interesului față de activități teroriste, față de originile ideologice ale terorismului și literatura din acest domeniu, demonstrarea apartenenței la o organizație teroristă sau extremistă, prezența tiparelor de vorbire caracteristice reprezentanților structurilor radical-extremiste etc.

În cadrul acestor recomandări metodologice, prin **caracteristici socio-demografice** se înțelege:

- nivelul de dezvoltare socială (poziția unei persoane în societate),
- calitatea vieții (în aspecte cotidiene și materiale),
- caracteristica calitativă a statutului social (poziția persoanei în societate, atitudinea oamenilor din jurul ei).

Prin **caracteristici psihologice individuale** înțelegem un set de caracteristici psihofiziologice (trăsături ale temperamentului și proprietăți ale sistemului nervos central), cognitive (trăsături ale gândirii), emoțional-volitiv și comunicative ale unei persoane, a căror identificare este posibilă prin analiza informațiilor documentare despre subiectul de investigații, studierea activității sale pe rețelele de socializare (internet), precum și prin contactul personal cu acesta de către ofițerii de investigații (sau alte persoane, care acordă asistență organelor de aplicare a legii pe bază de voluntariat).

social-demographic and psychological characteristics that indicate the possibility of the individual to carry out illegal activities of a terrorist or extremist nature (see the figure).

Schema: Caracteristicile social-psihologice ale persoanelor implicate în activități teroriste și extreme religioase

At the same time, by the **external signs** which characteristic to members of international terrorist and religious extremist organizations are understood the demonstrative attributes of the appearance, traces of recent changes in the external appearance, as well as signs of advanced neuro-emotional stress externalized by a potential terrorist.

As **behavioral signs** of people, possibly involved in terrorist and religious-extremist activities, we understand the manifestation of interest in terrorist activities, in the ideological origins of terrorism and the literature in this field, the demonstration of belonging to a terrorist or extremist organization, the presence of characteristic speech patterns of representatives of radical-extremist structures, etc.

Within these methodological recommendations, **social-demographic** characteristics are understood as:

- the level of social development (a person's position in society),
- quality of life (in everyday and material aspects),
- qualitative characteristic of the social status (the position of the person in society, the attitude of the people around him), etc.

In turn, **individual psychological characteristics** are understood as a set of **psychophysiological** (characteristics of temperament and properties of the central nervous system), **cognitive** (characteristics of thinking), **emotional-volitional** and **communicative** characteristics of a person, the identification of which is possible through analysis documentary information about the subject of investigations, studying his activity on social networks (Internet), as well as through personal contact with him by investigative officers (or other persons, who provide assistance to law enforcement bodies on a voluntary basis).

În ciuda faptului că fenomenul extremismului până în prezent se studiază pe larg în științe politice, sociologie, filozofie, psihologie, jurisprudență, încă mai există dispute în comunitatea științifică cu referire la conceptul și caracteristicile sale esențiale, fapt ce indică la complexitatea fenomenului respectiv.

Este evident că această problemă a apărut, în primul rând, în contextul complexității caracterului acestui fenomen socio-politic (pe de o parte, aceasta este o categorie socio-politică, pe de altă parte, este o categorie juridică fără o definiție legislativă clar expusă). În al doilea rând, fenomenul respectiv se datorează varietății teoriilor ideologice ale extremismului (de la ultra-stânga la ultra-dreapta). În al treilea rând, acesta este un anumit tip de conștiință, căruia îi este caracteristică o divizare strictă a întregului spațiu semantic al dezvoltării socioculturale. În al patrulea rând, problema se complică datorită varietății de manifestări ale extremismului (politic, religios, economic, de tineret, de mediu și chiar de consumator) [7].

Motivele care generează implicarea persoanelor în activități teroriste sunt **circumstanțe semnificative pentru individ, care provoacă materializarea intențiilor de natură teroristă.**

Prin **condiții** favorabile implicării persoanelor în activități teroriste trebuie înțelese unele **fenomene obiective care nu generează, ci contribuie la implicarea individului în activități teroriste.**

Combinarea de cauze și condiții (care pot fi definite prin conceptul de „factori”) provoacă în cele din urmă implicarea unei persoane în activități teroriste.

Pentru a analiza și descrie acești factori, este necesar de luat în considerare o serie de fenomene politice, ideologice, religioase, etnice, economice și sociale care contribuie la implicarea în activități teroriste, precum și de studiat și de supus analizei mecanismele unei astfel de implicări.

Formând o anumită **clasificare a factorilor** care contribuie la implicarea în activități teroriste, se pot distinge următoarele componente [11, p.3-4]:

- ideologice,
- etnice,

Despite the fact that the phenomenon of extremism is widely studied in political sciences, sociology, philosophy, psychology, jurisprudence, there are still disputes in the scientific community with reference to the concept and its essential characteristics, a fact that indicates the complexity of the respective phenomenon.

It is obvious that this problem arose, first of all, in the context of the complexity of the nature of this social-political phenomenon (on the one hand, this is a social-political category, on the other hand, it is a legal category without a clearly defined legislative definition). Secondly, due to the variety of ideological theories of extremism (from ultra-left to ultra-right). Thirdly, this is a certain type of consciousness, which is characterized by a strict division of the entire semantic space of sociocultural development. Fourthly, due to the variety of manifestations of extremism (political, religious, economic, youth, environmental and even consumer) [7].

The **reasons** that generate the involvement of people in terrorist activities are **significant circumstances for the individual, which cause the materialization of terrorist intentions.**

The favorable **conditions** for the involvement of individuals in terrorist activities must be understood as some **objective phenomena that do not generate but contribute to the individual's involvement in terrorist activities.**

The combination of causes and conditions (which can be defined by the concept of “**factors**”) ultimately causes a person to engage in terrorist activities.

To analyze and describe these factors, it is necessary to consider a number of political, ideological, religious, ethnic, economic and social phenomena that contribute to involvement in terrorist activities, as well as to study and analyze the mechanisms of such involvement.

Forming a certain **classification of factors** that contribute to involvement in terrorist activities, the following can be distinguished [11, p.3-4]:

- ideological,
- ethnic,
- religious,
- political,
- economical,

- religioase,
- politice,
- economice,
- sociale.

Ideologice, etnice și religioase. Legea Republicii Moldova „Cu privire la prevenirea și combaterea terorismului” definește terorismul ca fiind „fenomen cu un grad înalt de pericol social, caracterizat printr-o ideologie radicală și o practică de influențare prin violență a luării unor decizii de către autorități și instituții publice sau organizații internaționale, însoțite de intimidarea populației și/sau de alte acțiuni violente ilegale” [3].

Astfel, sunt evidențiate motivele ideologice care contribuie la implicarea cetățenilor în activități teroriste – *ideologie radicală și influență prin violență*. Acest tip de ideologie poate fi de natură laică sau religioasă. În același timp, al doilea tip este mult mai periculos și provoacă decesul unui număr mai mare de oameni, adică, în al doilea caz, violența este exprimată mai puternic și într-o formă mai crudă [8].

Aici este de remarcat faptul că până în anii '80 ai secolului XX, cel mai mare număr de atacuri teroriste au fost comise de teroriști „laici”, urmărind exclusiv motive politice (de regulă, naționaliști, anarhiști sau neofasciști).

De la începutul anilor 1990, colorarea ideologică a obiectivelor teroriste a început să se schimbe semnificativ spre imperativul religios. În acest context, structurile „religioase”, în primul rând islamistii, adepții ai fanatismului religios, au început să joace un rol principal în comiterea atacurilor teroriste. În același timp, valorile seculare sunt sever suprimate [9].

Astfel, numărul victimelor atacurilor teroriste comise de teroriști „religioși” este aproape de 9 ori mai mare decât în cazurile de atacuri teroriste organizate de teroriști „laici” [2].

Menționăm că adesea liderii și funcționarii organizațiilor religioase extremiste și fundamentaliste acordă în mod direct asistența organizațiilor teroriste (în chestiuni de finanțare, învățământ religios primar etc.).

Este bine cunoscut faptul că adepții mișcărilor religioase extremiste radicale mai des aleg calea terorismului. Aceștia sunt utilizați de către organizațiile teroriste ca

- social.

Ideological, ethnic and religious factors. The Law of the Republic of Moldova “On the Prevention and Combating of Terrorism” defines terrorism as “a phenomenon with a high degree of social danger, characterized by a radical ideology and a practice of influencing through violence the decision-making by authorities and public institutions or international organizations, accompanied by intimidation of the population and/or other illegal violent actions” [3].

Thus, ideological reasons are highlighted that contribute to the involvement of citizens in terrorist activities – *radical ideology and influence through violence*. This type of ideology can be of secular or religious nature. At the same time, the second type is much more dangerous and causes the death of a larger number of people, that is, in the second case, the violence is expressed more strongly and in a crueler form [8].

Here it is worth noting that until the 1980s of the 20th century, the largest number of terrorist attacks were committed by “secular” terrorists, pursuing exclusively political motives (as a rule, nationalists, anarchists or neo-fascists).

Since the early 1990s, the ideological coloring of terrorist objectives began to shift significantly towards the religious imperative. In this context, “religious” structures, primarily Islamists, followers of religious fanaticism, began to play a leading role in committing terrorist attacks. At the same time, secular values are severely suppressed [9].

Thus, the number of victims of terrorist attacks committed by “religious” terrorists is almost 9 times higher than in cases of terrorist attacks organized by “secular” terrorists [2].

We note that often leaders and officials of extremist and fundamentalist religious organizations directly provide assistance to terrorist organizations (in matters of financing, primary religious education, etc.).

It is well known that followers of radical extremist religious movements more often choose the path of terrorism. They are used by terrorist organizations as their main recruitment base. This phenomenon is explained by

principala bază de recrutare. Acest fenomen se explică prin faptul că o serie de organizații internaționale moderne teroriste, extremiste religioase și separatiste, de fapt profesează aceeași ideologie a violenței care promovează „introducerea unei adevărate guvernări islamice”, inclusiv prin confruntarea activă cu guvernele seculare [12, c.21-22].

Politice, care, la rândul lor, pot fi împărțite în trei subgrupuri:

– factori de politică externă (inclusiv finanțarea terorismului, organizațiile non-guvernamentale cu fonduri netransparente, precum și lupta ineficientă împotriva manifestărilor teroriste în străinătate);

– factori interregionali (folosirea formelor nelegitime și tehnicilor de confruntare între formațiuni sociale individuale, grupuri naționale de clan, structuri etnice și religioase pentru accesul la putere în anumite regiuni, precum și pentru controlul și redistribuirea sferelor de influență);

– factori de corupție și ineficiență a administrației publice (spălarea banilor în scopul utilizării ulterioare a acestora în activități teroriste, coruperea funcționarilor de stat etc.).

Subgrupul de factori ale politicii externe este asociat cu finanțarea teroriștilor care operează pe teritoriul anumitor țări, de către o serie de organizații și fundații neguvernamentale străine, precum și cu lupta ineficientă a serviciilor speciale împotriva acestui fenomen.

Astfel, resursele financiare, atunci când ajung în statele supuse amenințărilor teroriste, sunt cheltuite pentru promovarea terorismului și recrutarea de noi adepți.

Următorul grup de factori este asociat cu procesele politice interregionale care contribuie la implicarea cetățenilor în activități teroriste. Un factor semnificativ, care contribuie la răspândirea terorismului în lume, este practica existentă de utilizare a formelor și metodelor ilegale de confruntare între formațiuni publice individuale, grupuri naționale și birocratice de clan, formațiuni etnice și religioase, pentru accesul la putere în anumite regiuni, influența în organele alese ale statului, precum și pentru deținerea și redistribuirea proprietății.

Această practică este caracteristică în principal vieții socio-politice a regiunilor, în care exis-

the fact that a number of modern international terrorist, religious extremist and separatist organizations, in fact, profess the same ideology of violence that promotes “the introduction of a true Islamic government”, including through active confrontation with secular governments [12, p. 21-22].

Political factors, which, in turn, can be divided into three subgroups:

– foreign policy factors (including terrorist financing, non-governmental organizations with non-transparent funds, as well as the ineffective fight against terrorist manifestations abroad);

– intraregional factors (the use of illegal forms and techniques of confrontation between individual social formations, national clan groups, ethnic and religious structures for access to power in certain regions, as well as for control and redistribution of spheres of influence);

– factors of corruption and inefficiency of the public administration (money laundering for the purpose of their subsequent use in terrorist activities, corruption of state officials, etc.).

The subgroup of foreign policy factors is associated with the financing of terrorists operating on the territory of certain countries, by a number of foreign non-governmental organizations and foundations, as well as with the ineffective fight of special services against this phenomenon.

Thus, financial resources, when they reach states subject to terrorist threats, are spent on promoting terrorism and recruiting new followers.

The next group of factors is associated with intraregional political processes that contribute to the involvement of citizens in terrorist activities. A significant factor that contributes to the spread of terrorism in the world, is the existing practice of using illegal forms and methods of confrontation between individual public formations, national and bureaucratic clan groups, ethnic and religious formations, for access to power in certain regions, influence in elected bodies of the state, as well as for the ownership and redistribution of property.

This practice is mainly characteristic of

tă instituții mai mult sau mai puțin semnificative ale societății tradiționale în ceea ce privește amploarea influenței și încălcarea pe scară largă a regulilor de luptă politică stabilite de lege.

Conflictele teritoriale, în special conflictele cauzate de factori etnici, religioși și ideologici, determină în mare măsură „climatul politic” global modern. Există peste 50 de regiuni în lume, în care anumite grupuri politice, inclusiv cele cu tendințe separatiste, folosesc actele teroriste ca mijloc de luptă pentru putere [10].

Astfel, dacă în exemplul anterior funcționarul oficial a acționat pe baza convingerilor sale radicale, în următorul exemplu vorbim despre faptul că funcționarii devin adesea subiecți ai coruperii, ce condiționează neîndeplinirea îndatoririlor lor, recurgând la așa-numită „neglijență corupțională”.

Economice, care includ:

- adecvarea componentei economice la calitatea vieții,
- impactul negativ al economiei criminale,
- nivelul regional de dezvoltare economică.

În același timp, trebuie luat în vedere faptul că aceste componente devin premise ale terorismului și extremismului doar în interacțiunea cu alte cauze și consecințe agravante (confesionale, etnice, sociale, ideologice, criminale etc.).

La analizarea aspectelor economice ale calității vieții, factorii care provoacă creșterea economiei criminale includ șomajul, veniturile scăzute ale populației, produsul regional brut absolut și pe cap de locuitor scăzut, lipsa locuințelor la prețuri accesibile, criminalizarea ridicată a economiei. Este de menționat că factorul economic în sine nu are drept consecință directă terorismul.

Pe lângă acestea, o organizație teroristă care se manifestă ca un „angajator”, poate fi mult mai atractivă din punct de vedere al plății decât un angajator legal.

În plus, o astfel de cale este aleasă în cazul factorilor etnici (în sensul echilibrului etnic) și confesionali (în sensul unui motiv religios specific de recrutare) nefavorabili.

Factorii sociali sunt foarte importanți în acest domeniu, deoarece includ simultan mai multe aspecte: de la starea politicii sociale la

the social-political life of regions where there are more or less significant institutions of traditional society in terms of the extent of influence and a large-scale violation of the rules of political struggle established by law.

Territorial conflicts, and especially conflicts caused by ethnic, religious and ideological factors, largely determine the modern global “political climate”. There are more than 50 regions in the world where certain political groups, including those with separatist tendencies, use terrorist acts as a means of power struggle [10].

Thus, if in the previous example, the public employee acted on the basis of his radical convictions, in the following example we will talk about the fact that officials often become subjects of corruption, which conditions the non-fulfillment of their duties, resorting to the so-called “corrupt negligence”.

Economical factors, which include:

- the adequacy of the economic component to the quality of life,
- the negative impact of the criminal economy,
- the regional level of economic development.

At the same time, it must be taken into account that they become premises of terrorism and extremism only in interaction with other aggravating causes and consequences (confessional, ethnic, social, ideological, criminal, etc.).

When analyzing the economic aspects of the quality of life, the factors that cause the growth of the criminal economy (these should include unemployment, low income of the population, low absolute and per capita gross regional product, lack of affordable housing, high criminalization of the economy), it should be noted that the economic factor itself does not directly lead to terrorism.

In addition, a terrorist organization masquerading as an “employer” can be much more attractive in terms of payment than a legitimate employer.

Moreover, such a path is chosen in case of unfavorable ethnic (in the sense of ethnic balance) and confessional (in the sense of a specific religious reason for recruitment) factors.

Social factors are very important in this

nivel național în regiune până la tipul socio-psihologic de personalitate. Dintre factorii sociali care contribuie la implicarea în activități teroriste, se pot evidenția cei demografici, de informare și comunicare, educaționali și socio-psihologici.

Aspectul demografic. Principalul contingent – cel mai des recrutat – îl constituie tinerii. Activitatea de recrutare în rândul tinerilor este facilitată de dificultățile perioadei de tranziție și de instabilitatea dispoziției acestora [6].

De regulă, majoritatea indivizilor recrutați în organizații teroriste sunt bărbați tineri, însă sunt cazuri de atragere în activitatea teroristă atât a fetelor, cât și a persoanelor în vârstă. De asemenea, este clar că, chiar și în regiunile cu probleme de ordin social-economic, majoritatea tinerilor care trăiesc în condiții conflictuale nu neapărat devin teroriști. Pe lângă vârsta și sexul, există și alți factori care joacă un rol decisiv în procesul și în decizia de a se alătura la organizații teroriste.

Potrivit analiștilor organizației interguvernamentale FATF [The Financial Action Task Force], în scopul recrutării noilor adepți, organizațiile teroriste folosesc o varietate de instrumente. În timp ce multe metode de recrutare au un cost relativ scăzut, altele necesită o investiție inițială sau continuă substanțială, implicarea unei rețele de actori sau întreținerea unor infrastructuri.

Metodele și tehnicile de recrutare, precum și costurile asociate acestora variază de la o regiune la alta și se află în dependență de contextul social și politic.

În regiunea eurasiatică, recrutarea adesea are loc prin intermediul organizațiilor religioase, iar majoritatea membrilor organizațiilor teroriste sunt recrutați de rețele de recrutare organizate care necesită sprijin financiar.

În Europa recrutarea în mai multe cazuri are loc online, prin contacte sociale în zonele urbane socio-economice inferioare, prin adunări religioase specifice și în închisori.

În Africa și în anumite părți ale regiunii Orientului Mijlociu, recrutarea are loc mai mult în zonele aflate sub controlul unei anumite organizații teroriste. Există, de asemenea, cazuri în care grupuri teroriste din Africa recrutează militanți din afara teritoriului supus

field, because they simultaneously include several different aspects: from the state of social policy at the national level in the region to the social-psychological type of personality. Among the social factors that contribute to involvement in terrorist activities, the demographic, information and communication, educational and social-psychological factors can be highlighted.

Demographic aspect. The main contingent that is most often recruited are young people. The recruitment activity among young people is facilitated due to the difficulties of the transition period, the instability of their mood [6].

As a rule, the majority of individuals recruited into terrorist organizations are young men, but, among others, there are cases of attracting both girls and elderly people to terrorist activity. It is also clear that, even in regions with social-economic problems, most young people living in conflict conditions do not necessarily become terrorists. In addition to age and gender, there are other factors that play a decisive role in the process and decision to join terrorist organizations.

According to analysts of the intergovernmental organization FATF [The Financial Action Task Force], in order to recruit new followers, terrorist organizations use a variety of tools. While many recruitment methods are relatively low cost, others require a substantial initial or ongoing investment, the involvement of a network of actors or the maintenance of infrastructures.

Recruitment methods and techniques, as well as the costs associated with them, vary from one region to another and are dependent on the social and political context.

In the Eurasian region, recruitment often takes place through religious organizations, and most members of terrorist organizations are recruited by organized recruitment networks that require financial support.

In Europe recruitment in many cases takes place online, through social contacts in lower social-economic urban areas, specific religious gatherings and in prisons.

In Africa and parts of the Middle East region, recruitment takes place more in areas un-

controlului acestora [Spre exemplu, gruparea teroristă Boko Haram din Nigeria recrutează unii dintre membrii săi în statele amplasate în zona nord-centrală a continentului african, departe de conflictele nord-estice, unde liderii Boko Haram dețin controlul. De asemenea, această organizație își desfășoară activitatea de recrutare în țările regiunilor Africii de Vest și Centrale, inclusiv în Senegal, Mali, Mauritania, Niger, Ciad și Camerun] [1].

Recrutarea activă presupune realizarea unui contact personal direct între recrutor și persoanele pe care recrutorul își propune să le implice în grupul terorist.

Recrutorii din organizații teroriste uneori vizează anumite zone geografice sau comunități în care există probabilități mai mari de găsimă a simpatizanților. Unele organizații teroriste au nevoi specifice în recrutarea diferitelor tipuri de indivizi (de la militanți și comandanți de teren cu experiență de luptă până la profesioniști civili calificați, inclusiv ingineri, medici, specialiști IT sau finanțatori).

Recrutarea activă poate să nu necesite o sumă mare de finanțare. O persoană cu responsabilitatea exclusivă de recrutare pentru organizație are nevoie de o sursă de finanțare în vederea cheltuielilor de trai, iar acest sprijin ar putea proveni dintr-o infrastructură de finanțare mai mare. În unele cazuri, recrutorul este finanțat pentru a-și ridica nivelul de pregătire în domeniul teologic în instituții religioase străine (spre exemplu în medrese¹ islamice).

Aranjarea localurilor pentru întâlniri, dezvoltarea și diseminarea literaturii relevante și a altor materiale, precum și asigurarea condițiilor de bază pentru participarea persoanelor la activitatea organizației teroriste (de exemplu, documente de identificare false sau bilete de avion) pot necesita finanțare. Aceste cheltuieli sunt minimale și, de regulă, sunt suportate de recrutor. Recrutorul poate solicita, de asemenea, donații și taxe de la adepți pentru acoperirea acestor cheltuieli.

Recrutarea pasivă are loc atunci când organizațiile teroriste rcolează indivizi prin mijloace indirecte, cum ar fi adresarea unor

der the control of a particular terrorist organization. There are also cases of terrorist groups in Africa recruiting militants from outside the territory under their control. [For example, the terrorist group Boko Haram in Nigeria recruits some of its members in states located in the north-central area of the African continent, away from the north-eastern conflicts where Boko Haram leaders are in control. This organization also conducts its recruitment work in the countries of the West and Central African regions, including Senegal, Mali, Mauritania, Niger, Chad and Cameroon] [1].

Active recruitment involves making direct personal contact between the recruiter and the people whom the recruiter intends to involve in the terrorist group.

Recruiters from terrorist organizations sometimes target specific geographic areas or communities where they are more likely to find sympathizers. Some terrorist organizations have specific needs in recruiting different types of individuals (from militants and field commanders with combat experience to skilled civilian professionals, including engineers, doctors, IT specialists or financiers).

Active recruitment may not require a large amount of funding. A person with the sole responsibility of recruiting people for the organization needs a source of funding for living expenses and this support could come from a larger funding infrastructure. In some cases, the recruiter is funded to raise his level of theological training in foreign religious institutions (for example in Islamic madrasahs¹).

Arranging meeting rooms, developing and disseminating relevant literature and other materials, and providing the basic conditions for individuals to participate in the terrorist organization's activity (for example, false identification documents or airline tickets) may also require funding. These expenses are minimal and are usually borne by the recruiter. The recruiter may also request donations and fees from followers to cover these expenses.

Passive recruitment occurs when terrorist organizations recruit individuals through

¹ Medrese (madrasa) – instituție de învățământ superior găzduită de o moschee, unde se predă preponderent teologia islamică, dar și alte discipline.

¹ Madrasah - higher education institution hosted by a mosque, where Islamic theology is mainly taught, but also other subjects

grupuri de oameni prin campanii media și materiale de recrutare, cu intenția de a-i atrage în activitățile organizației teroriste.

Raportul FATF din 2015 privind riscurile emergente de finanțare a terorismului a remarcat exploatarea rețelelor sociale în scopuri de recrutare și propagandă teroristă.

Internetul și rețelele sociale au devenit, în ultimii ani, cele mai utilizate instrumente de recrutare a membrilor și susținătorilor pentru organizațiile teroriste și pentru a disemina ideologia acestora sau, cu alte cuvinte, materiale de recrutare online (uneori denumite „propagandă”) [4].

Acest lucru se aplică pentru recrutarea de luptători teroriști străini, precum și pentru activitățile teroriste din țară, ce le permit teroriștilor să-și răspândească ideologia la un cost relativ scăzut, să identifice susținători care au idei similare și sunt dispuși să se alăture organizației teroriste sau să îi ofere sprijin financiar.

Investigațiile eficiente referitoare la activitatea teroristă se bazează pe o combinație de metode tradiționale de investigare, cunoașterea instrumentelor disponibile pentru a desfășura activități ilicite și dezvoltarea unor practici care vizează identificarea, reținerea și urmărirea penală a autorilor unor astfel de acte. O abordare proactivă a strategiilor de investigație și aplicarea instrumentelor specializate promovează identificarea eficientă a datelor și a serviciilor susceptibile de a aduce beneficii maxime unei investigații.

Există o serie de utilități și hardware specializate la dispoziția ofițerilor de investigații și de urmărire penală, cu experiență tehnică adecvată. Ar trebui să fie acordată atenția cuvenită, acolo unde este posibil, în cazurile care implică achiziționarea de dovezi, pentru a implementa proceduri standardizate de recuperare a datelor în scopul promovării procesului de administrare a probelor maxim disponibile și păstrarea integrității sursei de date și a lanțului de custodie în vederea asigurării acestei admisibilități în procedurile judiciare. Uneori, din cauza naturii fragile a probelor, evaluarea, achiziționarea și examinarea acestora sunt realizate cel mai eficient de către experți criminalistici special instruiți.

indirect means, such as targeting groups of people through media campaigns and recruitment materials, with the intention of recruiting them to the terrorist organization’s goals and activities.

The FATF’s 2015 Emerging Terrorist Financing Risks report noted the exploitation of social media for terrorist recruitment and propaganda purposes.

The Internet and social media have become, in recent years, the most widely used tools to recruit members and supporters for terrorist organizations and to disseminate their ideology, or in other words, online recruitment materials (sometimes called “propaganda”) [4].

This applies to the recruitment of foreign terrorist fighters as well as domestic terrorist activities. It allows terrorists to spread their ideology at relatively low cost and to identify like-minded supporters who are willing to join the terrorist organization or provide financial or material support.

Effective investigations of terrorist activity rely on a combination of traditional investigative methods, knowledge of the tools available to carry out illicit activities, and the development of practices aimed at identifying, apprehending and prosecuting the perpetrators of such acts. A proactive approach to investigative strategies and the application of specialized tools promotes the effective identification of data and services likely to bring maximum benefit to an investigation.

There are a number of specialized utilities and hardware available to investigative and prosecution officers with the appropriate technical expertise. Due care should be taken, where possible, in cases involving the acquisition of evidence, to implement standardized data recovery procedures in order to promote the maximum available evidence management process and preserve the integrity of the data source and chain of custody. custody to ensure this admissibility in legal proceedings. Sometimes, due to the fragile nature of evidence, its evaluation, acquisition and examination are most effectively carried out by specially trained forensic experts.

Referințe bibliografice

Bibliographical references

1. FATF REPORT [Financing of Recruitment for Terrorist Purposes], Paris, January 2018. www.fatf-gafi.org/publications/methodsandtrends/documents/financing-recruitment-terrorist-purposes.html [Accesat la 15.12.2022].
2. <https://www.rand.org/topics/national-security-and-terrorism.html>.
3. Legea RM Nr. 120 din 21.09.2017 cu privire la prevenirea și combaterea terorismului.
4. UNITED NATIONS OFFICE ON DRUGS AND CRIME. The use of the internet for terrorist purposes. New York, 2012.
5. https://www.unodc.org/documents/frontpage/Use_of_Internet_for_Terrorist_Purposes.pdf [Accesat la 16.12.2022].
6. Абдрахманов Д.М., Максимов К.В., Нугуманов М.М., Сафина Э.Н. Экстремизм. 100 ответов на насущные вопросы об экстремизме и терроризме. Информационно-справочное пособие. – Уфа: Мир печати, 2018. – 80 с. ISBN 978-5-9613-0536-4.
7. Авербух В. «Черных вдов» сменят детишахиды? // Российская газета – Неделя, № 3568 от 03.09.2004.
8. Апанасенко Е.А. Современные подходы к определению понятия «экстремизм». Изд. Правовое общество. УДК 341.432 + 343.34.
9. Баранов Н.А. Политические отношения и политический процесс в современной России. Курс лекций, СПб, 2011г.
10. Гаджималикова З.Х. Способы вовлечения в террористическую деятельность. Сборник научных трудов «Государство и кадры» № 3 / 2019, р. 181.
11. Колосов В.А., Бородулина Н.А., Вендина О.И., Галкина Т.А., Заяц Д.В., Юр Е.С. Геополитическая картина мира в средствах массовой информации// Журнал «Полис» - «Политические исследования», №3, 2003.
12. Паренюк А., Беда В. Факторы, влияющие на вовлечение лиц в террористическую деятельность.
13. Петрищев В.Е. Роль национализма в воспроизводстве терроризма // Современный терроризм: состояние и перспективы. С. 97 и след.; Природа этнорелигиозного терроризма / Под ред. Ю.М. Антоняна. М.: Аспект-пресс, 2008.

Despre autori:

Alexandru PARENIIUC,
doctor în drept, conferențiar universitar,
șef adjunct al Direcției studii și management
al calității a Academiei „Ștefan cel Mare” a MAI,
e-mail: alexandru.pareniiuc@mai.gov.md
ORCID ID: 0000-0002-6642-4610

Vasili BEDA,
doctorand,
Școala doctorală „Științe penale și drept public”
a Academiei „Ștefan cel Mare” a MAI,
e-mail: vasili.beda@gmail.com
ORCID ID: 0000-0002-7873-371X

About authors:

Alexandru PARENIIUC,
PhD, associate professor,
Deputy Head of the Studies and Quality
Management Department of the Academy
“Ștefan cel Mare” of the MIA,
e-mail: alexandru.pareniiuc@mai.gov.md
ORCID ID: 0000-0002-6642-4610

Vasili BEDA,
PhD student,
Doctoral School „Penal Sciences and Public Law”
of the Academy „Ștefan cel Mare” of the MAI,
e-mail: vasili.beda@gmail.com
ORCID ID: 0000-0002-7873-371X